

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre . . . . . 3 korona.
 Egész évre . . . . . 12 " "
 Vidéken: Negyedévre . . . . . 5 " "
 Egész évre . . . . . 20 " "

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Vasárnap Debrecenben.

— szeptember 8.

Remek koraószi nap ragyogott tegnap Debrecen városára. Az emberek árja hömpölyögve hullámozott a nagyerdő felé. A gyalogszerrel iparkodók kettős sora közt pedig vágtattak a fogatok, melyeken nyári ruhás nők, virágos leányok, fehérbe öltözött férfiak ültek.

És eközben a város utcai szintén elevenek maradtak. Nemesak délelőtt a városháza alatt verődött össze az ősi szokás szerint odaseregülő nép, hanem délután is olyan volt a város utcai képe, mintha híres nagy vásárai ujhodtak volna meg.

Pedig a tegnapi nappal megkezdődött a szeptemberi ünnepek sora s a közönséget sokfelé vonzotta a hangulat meg a látnivaló.

A szociálista munkások népgyűlést tartottak és tüntettek az önálló vámterület mellett. Az iparosok több osztálya nemkülönben tanácskozásokra gyűlt össze. A polgári lövőház tájéka egész nap harsogott a díjlövészet versengő célbalövőinek erős hangu fegyvereitől. Aztán föl-

avatták a katonai lövőházakon túl az új versenypályát és a sátrak, a mezők, az utak itt is megteltek érdeklődő közönséggel. A vasuti pályaudvaron ezalatt minden vonatonál érkezők és elutazók sokasága nyüzsgött.

Világos tehát, hogy Debrecen nyári pihenése után ismét megkezdte városias színezetű, tarka, élénk, érdekes életműködését.

Olyan képe volt a városnak, hogy akik igazán szeretik ezt a nagy Hortobágy tövében viruló várost, őszinte gyönyörűséggel merülhettek vére erős tűzü lüktetésének szemléletébe.

És mindamellett nyoma sem volt sehol a tolongásban azoknak a durva tüldkedéseknek, azoknak a hihetetlenül nyers jeleneteknek, melyek a fővárost vasárnaponként oly kellemetlenné teszik. Hála istennek a budapesti nép e rut tulajdonsága még nem áradt szét a vidéken. Különösen örvendetes pedig, hogy a debreceni közönség teljesen meg tudja őrizni még a mozgalmes ünnepi tolongásban is híres tisztesség-tudása, higgadt viselkedése komoly méltóságát.

Budapesten az előkelő uri közönség is rögtön kész a marakodásra; valóságos verekedés folyik ott egy-egy semmiség miatt. Nálunk a legutolsó napszamos is tudja, mi az illendőség. Akármilyen forgalmas tehát a debreceni vasárnap, — a nép méltóságos nyugalma itt alig vet egy-két fodrot, máskülönben azoknak a jelenségeknek hira-hamva sincs, melyek az ország szívében a tömeget oly könnyen alacsonyítják esőselékké.

Ez az a meg nem esorbitoti magyar vonás, mely a debreceni fajta minden cselekedetében, szokásaiban, gondolkodásában, oly magasan kiszögellik.

A hebehurgyaság hijával való egyszerű, természetes, őszinte, komoly viselkedés magyar tulajdonság. És ez teljes mértékben megtalálható mindig a debreceni társadalom bármely osztályának nyilvános szerepléseiben.

Ezért aztán a debreceni ember mindenkor bátran és jogosan járhat emelt fővel.

A tengerész legendája.

Irta: Sienkievic Henrik.

Volt egyszer egy hajó, *Bibor* volt a neve, s olyan nagy és erős volt, hogy még a leghevesebb viharoktól és hullámoktól sem kellett félnie. Kifeszített vitorlakkal repült keresztül még a toronymagas hullámokon is és ére mellével kettészelte a tenger tükre alatt levő homokzátványokat, amelyeken más hajók menthetetlenül összezúzódtak volna. — Egyre tovább ment, vitorláján ragyogott a napfény, s olyan sebesen haladt, hogy a hajó mindkét oldalán tajtékzott a víz.

— Pompás hajó! — mondták a többi hajók tengerészei.

És néha meg is kérdezték a *Bibor* legényeit:

- Hé, emberek, hová mentek?
- Ahová a szél hajt bennünket!
- Vigyázzatok! Ott sziklák és örvények vannak!

A figyelmeztetésre válaszul elhozta a szél a *Bibor* legényeinek dalát:

Csak vigan előre!
 Csak vigan előre!

Ezen a hajón nagyon boldogan éltek a tengerészek. A hajó nagyságában és erejében bizva, semmi veszélyvel sem törődtek. Más hajókon vasfegyelem uralkodott; a *Bibor* fedélzetén mindenki azt tehette, ami neki tetszett. Az élet örök ünnep volt a hajón. A szerencsésen kiállott viharok és szétzúzott homokzátványok csak növelték a tengerészek önbizalmát. Azt hitték, hogy nincs olyan szikla, sem olyan vihar, mely a *Bibor-t* tönkretethetné.

És csakugyan, a *Bibor* még a viharban is büszkén és pompásan vitorlázott.

Evek multak el. S nemesak legyőzhetetlen maradt a pompás hajó, hanem még más hajóknak is segítsége és mentője volt és sok hajótörött talált menedéket a fedélzetén.

De a szerencse ellustította a tengerészeket s egyre jobban kitanultak a mesterségükből.

Végre a legénység teljesen elpuhult s nem tudta már azt sem, hogy mi az a kötelesség. Így történhetett, hogy senki sem vette észre, mikor a hajó elkezdett gyöngülni. — A bordái nagyon megkoptak, büszke árbocai félredőltek s vitorláit a szél megtépázta.

Némelyik tengerész szájából még megszólalt az ész szava: „Vigyázzatok magatokra!” De a többség így válaszolt: „Eh, mit! Minket egyszerűen a hullámok visznek tova!”

Egyszer vihar tört ki, olyan félelmetes, aminő azelőtt még sohasem tombolt a tengeren. Hatalmas vízszlopok támadtak, s rázudultak rémületes, tajtékzó dühvel a *Bibor-ra*. A hajó minden pillanatban elveszhetett. Korhadt gerendái recsegtek, s egyszerre csak fölhangzott a hajón a rémes kiáltás: „A *Bibor* süllyed!”

Mikor a rémület első percei elmúltak, a tengerészek szíveit vak düh fogta el, mert szeretet és hűség volt bennük a hajójuk iránt. Az ágyúkhöz rohantak, s a vihartól fölkorbácsolt, habzó hullámokra lőttek. Aztán mindenki fölkapta, ami épen a kezébe akadt, s elkezdte vele verni a tengert, a rettenetes tengert, mely a *Bibor-t* el akarta pusztítani. De a hullámok erősebbek voltak, mint a tengerészé. A víz elárasztotta és elhallgattatta az ágyúkat.

A tengerészek közül néhányat fölkapott a forgószél s az örvénybe sodorta őket. A legénység szemmel láthatóan megfogyott; de akik még megmaradtak,

Az országos versenyek.

Az új sportter főlavatósa.

— Első nap. —

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, szeptember 8.

Tegnap délután avatta től szép ünnepeket keretében nagyérdői új sportterét a *Debreceni Torna- és Kerékpáros Egyesület*. Országos versenyt hirdetett és fölhívására eljöttek a fővárosos s a vidék legkiválóbb bajnokai, hogy az új pályán összemérjék fiatalosságuk izmos erejét.

A vendégek zöme a déli gyorsan érkezett Budapestről. Fogadásukra megjelentek a pályaudvaron az egyesület nevében *Dobiecky Sándor* elnök, orsz. képviselő és *Lasz gallner Kálmán* egyetemi társelnök, míg Debrecen város közönségét *Komlóssy Arthur* főjegyző polgármesterhelyettes képviselte. A pályaudvar közönsége lelkesen megéljenezte a fiatal bajnokokat, kiket *Jász Géza* országos tornaszövetségi titkár vezetett. A vendégek az Angol Királynő-be hajtottak, a hol együttesen költöttek el az ebédet. Ide érkezett *Berzeviczy Albert* volt államtitkár távirata is, melyben elfoglaltságára való tekintettel jelzi, hogy nem jöhett.

A versenyek délután fél háromkor kezdődtek az egyesület pompás új sportterén. Egymásután érkeztek az uri fogatok és lassan-lassan színes, eleven lett a pálya környéke. Megteltek az ülőhelyek, a tribünök, a páholyok, az óriási érdeklődés lefoglalt minden talpalatnyi helyet. A szép asszonyok és lányok gyönyörű sorát Debrecen notabilitásai tartották, kik ugyszólván kivétel nélkül megjelentek az avató ünnepségen. Ott láttuk többek közt *Puky Gyula* főispánt, a ki tegnap érkezett haza *Stájerországból*, *Rásó Gyula* alispánt, *Dobiecky Sándor* és *Benedek János* dr. orsz. képviselőket, *Komlóssy Arthurt*, *Acél Gézát* és számos más más jelesét Debrecen város előkelő társadalmának.

A versenyek megkezdése előtt a pályaaavató *Debreceni Torna és Kerékpáros Egyesület* népszerű elnöke *Dobiecky Sándor* orsz. képviselő tartotta a következő ünnepi beszédet:

tovább küzdöttek, már félig vakon s átázva az egyre növekvő árban. De végre ők is kimerültek és érezték, hogy közel van a haláluk.

Azok a hangok azonban, melyek a veszedelemre figyelmeztették őket, most újból hallatszottak, még pedig oly hatalmasan, hogy a hullámok zugását is tulharsogták.

— O ti elvakultak! nem a vihar ellen kell az ágyutokat irányoznotok, hanem ki kell javitanotok a hajót. Menjetelek le a hajó fenekére!

E szavakra a félholtak mind lerohantak és alaposan hozzáláttak a munkához.

Reggeltől estig dolgoztak arcuk verjejtékében s csak arra az egyre gondoltak, hogy jóvá tegyék, amit tétlenségükkel hibáztak. A *Bibor* pedig szépen emelkedett. A remény és a bátorság a tengerészek szívébe újra visszatért, míg végre a mennydörgéshez és a hullámok morajához hasonló, de azért mégis anyagi kedvességű hang kijelentette nekik, hogy:

— Még nem vesztetek el!

A debreceni torna- és kerékpáros egyesület nevében a legszívésebben üdvözlöm a megjelenteket. Üdvözlöm mindazokat, kik eljövének, hogy megosszák velünk lelki örömeiket. Mert valóban örömmünnepet ülünk mi ma, mikor végre-
valahára, nagy fáradtság után megvalósult hő vágyunk s ime saját versenypályánk felavatásaként megtarthatjuk az első — köszönet érte az idegenből megjelenteknek — majdnem országos versenyünket!

Nagy a mi örömünk — pedig de csekélységnek látszhatik Önök előtt az, mit mi a magunkénak vallhatunk!

Önök a közepén csak 100 méter hosszú, 50 méter széles kiegyengetett területet látnak. Ez a labdarugók, diszkoszdobók és tornázók gyakorló tere. Körül övezi ezt az 500 méter hosszú versenypálya, melynek végeit a gyorsfutáshoz szükséges 2 méternél magasabb ferde sík határolja. Maga a pálya 8 méter széles — s felülete agyagborítás.

Versenypályánkhöz tartozik még a félfedelű nézőhely, mely alatt az öltözők és mosdásra szánt helyiségek vannak. Végül a csoportos felvonulás számára hozzájáró utat építettünk.

Ugyebár mindez igen egyszerű, s mégis — ki hinné el, — hogy alig bírtuk mindezt megépíteni, mert egyesületünk, miként, fájdalom a magyar társadalomnak minden közművelődési egyesülete, szegény, már pedig e pálya megépítése több mint 4000 koronába került.

Nemde, — minő csekélység és még is mennyi fáradtságba került ez összeg előteremtése. S bizony, könnyebb talán a Tisza folyót arra rábeszélni, hogy jászántábol Debrecen alá kerüljön mint a magyar társadalmat arra szoktatni, hogy nem aranyaival, csak filléreivel, de állandóan és kitartással támogassa közművelődési egyesületeinket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ne vezesse félre Önöket a látszat, avagy erőnk csekélységének gyöngényilatkozása. A mi törekvésünk nem a hóbortot szolgálja.

Egy szép, egy magasztos eszme vezérel bennünket.

Erőteljes — férfias erényekben gazdag — nemzedéket kívánunk növelnie a hazának.

Ne mosolyogjanak. — Gondoljanak arra, hogy a francia „gloire” megteremtőjének, a méltán híres és legendászerű „grand armée”-nak utódait — a német tornamesterek verték meg.

De ez semmiség volt a burok harcához képest, gyermekkoruktól edzván magukat, kik alig 20—30 ezeren éveken át tartóztatták fel hódító utjában az óriás, több mint 300 millió lakost számláló angol birodalmat!

De bármennyire bámuljuk és szeretjük is a burt, mégis tisztelettel kell meghajolnunk az angol előtt. Es ime ennek a kiválóan gyakorlati érzékű népnek, iparosok és kereskedők hazájának minden kis falujában jól berendezett sporttereket láttam s mindkét rendbeli ifjuságnak éppen olyan pontosan kell a gyakorlatokon naponta megjelenni, mint az iskola padjain.

Az ókor népei közül leginkább a rómaiakat utánozzuk. Tanuljuk nyelvüket, elfogadjuk jogbölcséletüket, — de semmiben nem követjük nevelésük rendszerét, melynek elveit ők e rövid, de találó mondásban összegezték: Mens sana in corpore sano — mit mi jó magyarán ekként mondunk: Ép testben — ép lélek.

Ezt óhajtjuk mi is! Ez a mi célunk is!

Nemes célokat követünk, méltó hozzánk tehát, hogy lelkesedjünk munkánk sikere felett. Ezért vagyunk mi igazán hálásak mindazokkal szemben, kik bármiként — de támogatják törekvéseinket. Illő tehát, hogy hálánkat, most önök előtt is nyíltan kifejezzük.

Versenypályánk területét uti jog elismeréseként fizetendő évi 20 koronáért engedte át a város. Fogadják érte köszönetünket a polgármester és a helyettes polgármester ur ó nagyságaik, valamint a nemes tanácsnak minden tagja.

Az építéshez szükséges készpénz megszerzését csakis egyesületünk három áldozatkész tagja segélyének köszönhetjük. Névleg: dr. *Kemény Gyula* elnöktársam, *Acél Géza* és dr. *Varga Lajos* uraknak.

Fogadják érte igaz hálánkat. De mindez csak holt kincs volt, értékesítette azonban ezt nekünk egyesületünk élő kincse *Lasz gallner Kálmán* ügyvezető elnökünk. — Mint valódi sportman, sem időt, sem fáradságot nem kimélt, leleményességével, fáradhatatlan munkásságával pedig pótolta a mi szerény anyagi tehetségünket.

A pálmá tehát ők illel meg! Őt a a köszönet! S mert látták az ó derék munkatársai, mint dr. *Horvay* titkár, *Váradny Géza* és *Burger* főmérnök urak, valamint a többi névtelen hősök, hogy igaz lelkesedés szól belőle, szívesen fáradtak és teljesíték rendelkezéseit, türték zsörtölődéseit, sőt pirongatásait.

Különösen ez utóbbiért fogadják kedves bajtársak, valamint munkásságukért hálás elismerésünket és forró köszönetünket. De mindezekért legyetek ti igazán hálásak, szerett városunk ifjai! Kövessétek a görögök példáját, nemes bajnoki versenyekben teljesítvén a testet, szerezzétek meg a férfias önértéket. A görögök klasszikusművészetében az anyaggal a szellem is párosult. Ezért érték el szobrászaik a formatökélyt. De soha sem gyönyörködhattunk volna mi *Appolo*, *Meleager*, *Hermes*, avagy a diszkoszdobó és a többiek fonséges alakjában, ha *Phydias* és társai nem látták volna színör-sziure a versenyző ifjak mozdulataiban és nemes magatartásában az Isten legszebb alkotását.

Az Olimpiai versenyekben fejlődtek és nőttek nagyra a görög ifjak testben és fennkölt gondolkozásukban egyaránt.

Fel tehát, keljetelek ti is nemes versenyre nemzetem ifjai, hogy férfias erényekben gazdagodva, emelt fővel nézhesetek szemébe szeretett hazánk ellenségeinek s hogy ha majd kell, fegyverrel a kézben védhessétek meg elévülhetetlen jogait.

Munkára tehát a haza érdekében s legyen felavatási ünnepélyünk első fohásza: Eljen a haza!

A tartalmas avatóbeszédet, percekig tapsolta a közönség. Az éljenzések lecsillapultával kezdődtek a versenyszámok, melyek fölötté érdekes gyönyörűségére szolgáltak a sport híveinek. Az eredményekről alábbiakban adunk számot:

(Az első nap eredménye.)

1. A *kerékpáros megnyitó versenyben*: I. díjat nyert *Haringás Béla*, a fővárosi kerékpáregyesület tagja, a II. díjat *Komjáthy Rezső*, a budapesti *Kondor K. E.* tagja, a III. díjat *Posszert János*, a Magyar Uszó Egyesület tagja nyerte Budapestről. (Félhosszal nyerve, 3. hossal 3-ik.)

2. A *labdarugó mérkőzésben* a Debreceni Torna és Kerékpáros Egyesület és a debreceni Egyetértés dalegyesület

sport tagjai közt eredmény nem volt, miután egyik csapat sem tudott goalt csinálni.

3. Sulydobás távolba. A versenyben első Rudolff Imre (Debreczen) aki 12 méter és 3 centimétert dobott: Második Radó Dezső (Debreczen) 9 méter 75 centi méter. Harmadik Ciffer Sándor (Aradról) 9 méter 57 centiméter.

4. Kerékpáros főverseny eredménye a következő: Első díjat nyert Püspöki Sándor a budapesti Ferencvárosi tornaklub tagja, a második Posszert János a M. U. E. tagja harmadik Komjáthy Rezső a Kondor K. E. tagja (guminiá hosszal nyerve 3-ik.)

5. A magasság ugrásban első lett Kovács Sándor, a budai torna egyesület tagja (175 centiméter magasság), második Ciffer Sándor az aradi tornaegylet tagja (170 centiméter). Holt versenyben harmadik Zsák Zoltán, a hódmezővásárhelyi tornaegylet tagja és Csűrös Gyula, a debreceni torna és kerékpáros egyesület tagja, akik mindketten 162 és fél centiméter magasságot ugrottak.

6. A sikversenyben első lett Hellmich Miksa, az ó-budai tornaegylet tagja; második Alt János, az aradi tornaegylet tagja; harmadik Futó Sándor, a debreceni torna és kerékpáros egyesület tagja számtalan hosszal nyerve.

A versenyek — melyeknek szüneteit az „Egyetértés” dalkör vette kellemsé — késő estek véget. A győztesek tiszteletére, kikhez az esti gyorsvonattal megérkezett Budapesti Posta és Távirat tisztek egyesületének 11 tagja csatlakozott, vacsora volt kilenc órakor a vasuti étteremben, melyen a bajnokokon kívül résztvettek Debreczen előkelőségei közül Dobiecky Sándor, országgyűlési képviselő az egyesület elnöke, Komlóssy Arthur polgármester helyettes, Lasz gallner Kálmán, az egyesület alelnöke, Benedek János orsz. képviselő és még számosan. A vacsora, melyen sok felkőszöntő hangzott el, a legkedélyesebb hangulatban cigányzene kísérettel éjfélig tartott.

(A második nap előrajza.)

Ma délelőtt a honvédsírokat koszorúzzák meg a bajnokok, délután fél háromkor pedig tovább folynak a versenyek, melyeknek sorrendje a következő:

1. Kerékpáros-verseny, 2000 méter. (4kör.) I. díj: diszitett ezüstérem és a debreceni sportpártolók tiszteletdíja, II. nagy ezüst-, III. kis ezüst-, IV. bronzérem.

Versenybírók mint előző nap.

I. előfutam. 1. Duffner János, Aradi Meteor C. 2. Háringás Béla, F. K. E. 3. Komjáthy Rezső, „Condor” K. E. 4. Petkovich Béla, A. M. C. 5. Posszert János, M. U. E. 6. Vadas-Hugó, M. U. E.

II. előfutam. 1. Béressy Mihály, D. T. K. E. 2. Ehrenreich Jenő, D. P. K. E. 3. Frisch Márton, Föv. K. E. 4. Györfly Ernő, A. T. E. 5. Hajnal Arthur, D. T. K. E. 6. Püspöki Sándor, Fev. v. T. C. 7. Vida Vilmos, D. P. K. E.

A 3—3 első a döntőbe kerül.

Juniorok 120 yardos (109.68 m.) futóversenye (árt) a D. T. K. E. junior tagjai számára. I. díj nagy ezüst-, II. díj kis ezüst-, III. bronzérem.

Versenybírók mint a 8. számnál.

1. Hajnal Artur, 2. Solyom Béla. 3. Tihanyi László, 4. Vida Vilmos.

3. Diskosvetés. I. díj nagy ezüstérem és egyleti tiszteletdíj, II. nagy ezüst-, III. bronzérem.

Versenybírók mint a sulydobásnál.

Minden versenyzőnek 3 dobása van, a legjobb háromnak újra 3.

1. Kovács Nándor, Bp. (b) T. E. 2. Ruda Győző, Bp. T és V. E. 3. Bernáth János, Bp. T. és V. E. 4. Sedelmayer Antal Bp. Posta-és táv. tisztek Sp. E. 5. Alt János, A. T. E. 6. Vittkay György A. T. E. 7. Ziffer Sándor, A. T. E. 8. Hellmich Pál, Ob. T. E. 9. Coray Arthur, B. T. C. 10. Főthy Nándor, N. T. E. 11. Radó Rezső, D. T. K. E. 12. Rudolff Imre, D. T. K. E. 13. Crettier Rezső, M. A. C. 14. Gönczy Lajos, B. E. A. C.

4. A 2000 méteres kerékpárosverseny döntése.

5. Összetett verseny korlátlan és nyújtón. Egy-egy előirt és egy-egy szabadon választott gyakorlat. I. díj diszitett ezüstérem és Debreczen szab. kir. város tiszteletdíja. II. nagy ezüst-, III. kis ezüst-, IV. bronzérem.

Versenybírók: Dr. Horvay Róbert, Tóth Mihály, Benedek Gyula a Bp. P. és Tt. Sp. E. művezetője.

1. Bernáth János, Bp. T. és V. E. 2. Sedelmayer Antal, Bp. P. és Tt. Sp. E. 3. Soltész József, Bp. P. és Tt. Sp. E. 4. Pétery Elemér Bp. P. és Tt. Sp. E. 5. Erdődy Béla, Bp. P. és Tt. Sp. E. 6. Dayka Endre Nv. T. k. 7. Neidenbach Ödön, A. T. E. 8. Kakas Gyula B. T. C. 9. Weymann Artur, B. T. C. 10. Grünwald Zoltán, D. T. K. E. 11. Czégány István B. A. C. 12. Gutmann Miklós, B. A. C. 13. Katona Gyula, N. T. E. 14. Horváth Boldizsár, N. T. E.

6. Labdarugómérkőzés az „Egyetértés” és a Debreceni Torna- és Kerékpáros-Egyesület csapata között. Első félidő 35 perc.

Bírók mint előző nap.

7. Távolugrás deszkáról. I. díj nagy ezüst-érem és a debreceni sportpártolók tiszteletdíja, II. nagy ezüst-, III. kis ezüst-, IV. bronzérem.

Versenybírók mint a sulydobásnál.

3. ugrás: a legjobb négynek újra 3.

1. Szabó Ödön, D. T. K. E. 2. Dusócky Pál, D. T. K. E. 3. Farkas László, D. T. K. E. 4. Szabó Lajos, Ny. K. E. 5. Kovács Nándor, Bp. (b) T. E. 6. Suea Győző, Bp. T. és V. E. 7. Bernáth János, Bp. T. és V. E. 8. Gabrovic Emil Bp. P. és Tt. Sp. E. 9. Dayka Endre, Ny. T. K. 10. Matolay Gyula, A. T. E. 11. Solyom Ferenc, A. T. E. 12. Vittkay György, A. T. E. 13. Ziffer Sándor, A. T. E. 14. Futó Sándor, D. T. K. E. 15. Zsák Zoltán, Hmv. T. V. E. 16. Grünwald Zoltán, D. T. K. E. 17. Vajda Károly, Bp. A. C. 18. Gál Lajos, B. A. C. 19. Gönczy Lajos, B. E. A. C.

8. Gátfutás (10 drb. 80 cm.-es gál) 1/4 angol mf. (402.5 méter) I. díj diszitett ezüstérem és a debreceni hölgyek tiszteletdíja, II. nagy ezüst-, III. kis ezüst-, IV. bronzérem.

Bírók mint a 150 méteres síkfutásnál.

I. előfutam. 1. Hellmich Miksa Ó. T. E. 2. Ruda Győző, Bp. T. V. E. 3. Bötz Sándor, B. T. C. 4. Solyom Ferenc, A. T. E. 5. Vittkay György, A. T. E. 6. Ziffer Sándor, A. T. E. 7. Kovács Nándor, Bp. (b) T. E. 8. Farkas László, D. T. K. E. 9. Dusócky Pál D. T. K. E. 10. Szabó Ödön, D. T. K. E. A 3—3 első döntőbe kerül.

II. előfutam. 1. Vajda Károly, Bp. A. C. 2. Alt János, A. T. E. 3. Bernáth János, B. T. V. E. 4. Dayka Endre, Nv. T. K. 5. Radó Rezső, D. T. K. E. 6. Szabó Lajos, Ny. K. E. 7. Siró Lajos, Ó. T. E. 8. Gál Lajos, B. A. C. 9. Grünwald Zoltán, D. T. K. E. 10. Futó Sándor, D. T. K. E.

9. Kerékpáros záróverseny. 1000 méter (2 kör.) I. díj nagy ezüst érem,

II. kis ezüst-, III. bronzérem. Bírók mint az előbbi kerékpáros-versenyeknél. I. előfutam. 1. Háringás Béla, F. K. E. 2. Posszert János, M. U. E. 3. Frisch Márton, Föv. K. E. 4. Petkovich Béla, A. M. C. 5. Duffner János, A. M. C. 6. Béressy Mihály, D. T. K. E. 7. Püspöki Sándor, Fev. v. T. C. A 2—2 első döntőbe kerül.

10. A gátfutás döntése.

11. Labdarugó mérkőzés. II. félidő 35 perc.

II. előfutam. 1. Hajnal Arthur, D. T. K. E. 2. Györfly Ernő, A. T. E. 2. Komjáthy Rezső, C. K. E. 4. Ehrenreich Jenő, D. P. K. E. 5. Vida Vilmos, D. P. K. E. 6. Vadas Hugó, M. U. E.

A díjakat a ma végződő versenyek után a vasuti étteremben tartandó vacsorán osztja ki a rendezőség

H I R E K.

N a p l ó.

- Szept. 8. A torna- és kerékpár egyesület orsz. versenye.
- 9. A főiskola összes tanszakainak ünnepies megnyitása.
- 14. A keresk. és iparkamara székházavató ünnepe.
- 15. Az ország keresk. kamaráinak kongresszusa.
- 16. A kamarák kirándulása M.-Szigetre.
- 17. Kossuth-ünnep Debreczenben.
- 18. A Wesselényi-szobor leleplezése Zilahon.
- 19. Kossuth-ünnep Budapesten.
- 20. Francia újságírók látogatása Debreczenben.
- 25. A színházi évad megnyitása.
- 28. A tüzoltó-egylet 25 éves emlékünnep.
- 29. Hajdumegye őszi közgyűlése.

A harmadik országos kiállítás.

szept. 8.

Két nap mulva eldől Pozsonyban, hogy hol rendezi az országos gazdaszövetség a harmadik országos mezőgazdasági kiállítást.

Megirtuk tegnap, hogy képtelenségnek, sőt bűnnek tartanók, ha ez a harmadik kiállítás nem lenne Debreczenben.

Ahhoz azonban, hogy Debreczenre kerülhessen a sor, mulhatatlanul szükséges a gazdaszövetségnek a pozsonyi gazdakongresszuson Debreczenbe való meghívása.

Városunk feje ezidőszerint Komlóssy Arthur, Simonffy helyettese. Mi olyan férfiúnak ismerjük Komlóssy Arthurt, a ki lelke minden erejével és tudásával szolgálja Debreczen érdekeit.

Itt az alkalom, megmutathatja, mily rajongó szeretet vezérli Debreczen város föllendítése érdekében minden gondolatát, cselekedetét. Hivjon össze rendkívüli tanácsulást; szövetkezzék a kereskedelmi és iparkamarával és a debreceni gazdasági egyesülettel.

És ha e testületekkel egyetértve a város nevében Debreczenbe hívja a harmadik országos mezőgazdasági kiállítást: az egész város osztatlan hálájára avatja magát érdemessé.

A cselekvés azonban rendkívül sürgős: mert minket ma arról értesítettek, hogy szeptember 10-én megjelenik Po-

zsonyban a miskolci kamara s a borsod-megyei gazdasági egyesület s átnyújtják az országos gazdaszövetségnek hivatalos átiratukat, melyben kéri, hogy a legközelebb tartandó III. mezőgazdasági országos kiállítást Miskolcon rendezzék.

Miskolcra, Kassával és Kolozsvárral föl kell vennie Debrecennek a versenyt. Hogy ezt a siker biztos reményével teheti, nem kell magyaráznunk. — Most batkát sem ér a cifra beszéd, a lelkes okoskodás; — cselekedni kell!

Debrecen józan, derék polgárságát szólítjuk hadba: követelje, hogy a döntő lépés azonnal megtörténjék!

Kövessünk el mindent, hogy 1904-ben Debrecen üdvözölhesse falai közt a legközelebbi országos mezőgazdasági kiállítást!

* **A főispán itthon.** Puky Gyula főispán tegnap hazaérkezett s elfoglalta hivatalát.

* **A görög kath. templom sorsjátéka.** Tegnap délelőtt volt a debreceni gör. kath. templom javára rendezett sorsjáték nyeméneinek kisorsolása. A sorsoláson szép számú érdeklődő közönség jelent meg. A remek, nagyértékű ezüst evőkészletből álló **főnyereményt a 41889** számú sorsjegy nyerte. A második 500 korona értékű nyeremény a **3720**, a harmadik nyeremény (200 korona értékben) a **8723** és **30169** számú sorjegyre esett. Ötven korona értékű tárgyakat nyertek a 15543, 33818, 46337, 6246 és 37356 számú sorsjegyek.

* **Hírek a főiskolából.** A főiskola összes tanárai megtartott gyűlésükön most intézkedtek az iskolai jótéteményekről. A gyűlés a tápintézetni segély és tandíj kedvezmények ügyében határozott. Ezek szerint tápintézetben ingyenes lett négy hittanhallgató és négy joghallgató; a Soltra alapra felvettek tíz hittan hallgatót; negyven koronás tápintézetni segélyben részesült tizenegy hittanhallgató és kilenc joghallgató; nyolevan koronás tápintézetni segélyben husz hittan és husz joghallgató; száznegyven koronás tápintézetni helyre felvettek tizenhárom joghallgatót. Tandíj mentes lett három hittan és négy joghallgató; ingyen tandíjas huszonhárom hittan és huszonnyolc joghallgató s végül féltandíjas huszonnyolc joghallgató. Ugyanez az a gyűlés tárgyalta a Knssuth ünnepély dolgában s ebbeli határozatát az ifjúság mai gyűlésén tudatja az akadémiai polgárokkal.

* **Negyvennyolcas honvédek képgyűjtéménye.** Szép terv megvalósításán fáradozik a kolozsvári ereklyemúzeum. Egy csoportban össze akarja gyűjteni az összes, még élő negyvennyolcas honvédek arcképeit. Debrecenbe is irt a múzeum igazgatósága a városi tanácsnak és a vármegyének, hogy támogassák e meghatározható gondolat valóra váltásában. Városunkban a kolozsvári ereklyemúzeum Kiss Ferencz ismert, buzgó fényképészt kereste meg, hogy a főlvételekről gondoskodjék. Bölesen és nemesen cselekedték a város, ha a jövő szerdai ünnep emlékére a tizenhárom debreceni negyvennyolcas honvéd arcképét Kiss Ferenczel megcsináltatná.

* **Szociálisták gyűlése.** A debreceni szociáldemokrata párt tegnap népes gyű-

lést tartott a városháza udvarán, melyen közel négyszázan vettek részt. A rendőrség részéről jelen voltak: *Jeney Miklós* rendőrfogalmazó és *Dobos r. biztos.* A gyűlés reggel 9 órakor kezdődött, a mikor is *Poór Arpád* fővárosi szociálista vezér elfoglalta a szószéket s tüzes beszédben érvelt az általános titkos választó jog behozatala mellett, azt erősítgetvén, hogy ez ma már nem annyira a szociálisták, mint a *polgári osztály* érdeke. Ezután dr. *Darvas Mihály* szintén fővárosi szociáldemokrata agitátor beszélt az *önálló vámtérület mellett*, azt fejtegetve, hogy a *közös vámtérülettel* Magyarország csak egyoldalulag fejlődhetik és csupán mezőgazdasági állam lesz, a melynek ipara nem lendülhet soha. Már pedig így az iparos munkások helyzete nem javulhat. Legérdemesebb beszédje volt a gyűlésnek az, melyet *Bogdán Samu* mondott a munkásképző *Debreceni Népkör* érdekében, kifejtette, hogy szellemét magán uton fejleszthesse. A *Debreceni Népkör* az önképzés szép célját tűzte ki feladatául, ajánlja az elvtársak szeretetébe a kört, melynek alapszabály tervezetét felolvasták, elfogadták és megerősítés céljából felküldik a miniszterhez. A gyűlés kevéssel 12 óra előtt ért véget. — Este a gyűlésen jelenlevők a *Gambrinus* vendéglőben kedélyes mulatságra gyűltek össze, melyen különösen a fiatalság mulatott kitünően.

* **Meglőtt kis fiú.** Tegnap délután a Téglás kertben *Nagy János* vasuti munkás kis fiát *Nagy Bélát*, a ki még 8 éves sincs, *félholtan* találták a szőlősorok közt. Bal ágyékán *lőtt seb* tátongott, melybe a szegény gyerek valószínűleg *belehal.* Beszállították a kórházba, a hol azonban egy pillanatra sem tért magához, így, hogy ki lötte meg nem tudhatni. Valószínű azonban, hogy akár véletlenül, akár tudatosan, a csősz lötte meg. A vizsgálatot a rendőrség megindította.

* **Gyújtogató gyerekek.** Két helyről is kapunk hírt gyerekes gondatlanságból okozott tüzesetről. Az egyik a Kis-ondódon volt, a hol *Varga Józsefné* széna és szalma takarmánya lett a tűz áldozatává. Kiderült, hogy kis hét éves *János* fia gyújtófiával játszadozva gyújtotta fel a szénás és szalma-kazalt. A másik tűz B. Ujvároson történt, a hol *Berger Mór* gazdálkodónak 1400 korona buzatakmánya gyuladt ki s égett el mind egy szálíg. Mint a vizsgálat megállapította *Jeney Sandor*, egy 17 éves suhanc legény pipával járt a takarmány körül és a pipájából kibattant szikra okozta a tüzet, mely annál súlyosabban érinti a kározt, mert nem volt a buzája biztosítva.

* **Különös öngyilkosság.** Nem mindennapi módon akart megválni az élettől *Kiss Etel* eselédleány, aki *Benedek Lajos* helybeli lakosnál szolgált. Méreg hujjában teleítta magát a legmagasabb fokú szeszszel, a mitől teljesen eszméletét veszítette. Beszállították a kórházba.

* **Vonat elé került szekér.** Debrecen és Sáránd közt a 97. és 98. vasuti szelvények közt tegnap délután az ottani szekérátjárón akart szekerevel áthajtani *Végvári Gergely*. Jóllehet a sorompók le voltak eresztve s figyelmeztették a közlő vonatra, kinyitotta a sorompókat s keresztül hajtott a sineken. A Debrecen felé jövő 4412 személyvonat pedig éppen akkor ért oda s keresztül gázolt a szekéren, mely izzé-porrá tört. Szerencsére *Végvári* épen menekült meg lovaival együtt.

SZÍNHÁZ.

(.) **Keglevich intendáns lemondása.** Táviratban jelentettük már, hogy *Keglevich István* gróf, a Nemzeti Színház és Királyi Opera intendánsa beadta lemondását. *Székely Kálmán* miniszterelnök ebben az ügyben csak a jövő héten határoz, a mikor Budapestre érkezik a szabadságon lévő *Bezerédj Viktor* miniszteri tanácsos, aki a színészeti ügyeket vezeti a minisztériumban. Valószínű, hogy a miniszter *Bezerédj* Viktorra bizza a két műintézet intendánsi dolgait.

TÁVIRATOK.

A pozsonyi kiállítás megnyitása.

Pozsony, szept. 8. (*Saját tudósítónk távirata*) A második országos mezőgazdasági kiállítást tegnap ragyogó időben óriási közönség részvételével nyitotta meg a kiállítás védője, *Frigyes királyi herceg.* Jelen voltak *Székely Kálmán* miniszterelnökön *Darányi* és *Széchényi* minisztereken kívül a város összes hatóságai, a közel vármegyék, városok és az ország minden részéből megérkezett gazdasági egyesületek küldöttségei; továbbá a pozsonyi főrangú világ képviselői. — A nemzeti lobogók egész raja leng a város valamennyi házán és a dunaliget utjait szegő árbocokon. A kiállítás főbejáratán ott ragyog a jelszó: Isten áldd meg a magyart! — A kiállításon egész nap hullámozott a látogatók sokasága.

Apponyi a délvidéken.

Versec, szept. 8. (*Saját tudósítónk távirata*.) *Apponyi Albert* gróf, a képviselőház elnöke tegnap a lovrini kiállítást nézte meg. Ma Temesváron át külön vonaton husz országgyűlési képviselő kíséretében ide érkezett. A vonatra minden közbeeső állomáson óriási közönség gyűlt össze *Apponyi* fogadására, akit valóságos diadalmenetben kísérték a városba. *Apponyi Albert* megnézte a kiállítást. Holnap Budapestre át a pozsonyi kiállításra utazik a képviselőház elnöke.

Szabadság.

Szeptember hónap mai napjától új előfizetésre hívjuk föl Debrecen város közönségét.

A Szabadság előfizetési ára:

szeptember hóra egy korona.

Aki helyben 3 koronával, a vidéken 5 koronával az esztendő végéig egy étagyedre már most előfizet, — szeptember hónapra a lapot ingyen kapja.

Hirdetések

a SZABADSÁG politikai napilap számára

jutányos áron

felvétetnek.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.